

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xxxiii. De priuilegiis, & excessibus priuilegiatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

3. Signifi-
cantibus.
4. Is cui.

IS qui nouum opus nunciauit, si volt, intra tri-
mestre de iure suo doceto, interim ab opere
cessator, alioquin recepta cautione operis de-
moliundi statim ædificari permittito.

1. Intellexi-
mus.

2. Cum ex
inuncto.

Post noui autem operis nunciacionem etiam
ecclesia ædificata, quicquidve in ecclesia ædi-
ficatum erit expensis construentis destruitor,
demolitor.

4. Dilesti. **A**Liena priuilegia qui violat suis ipse priua-
ri meretor.

3. Cum &
plantare.

Itaque religiosi etiam exempti ecclesias, &
decumas de manu laicorum sine dicecesanorū
cōsensu ne recipiunt. si quas recepserint: dimit-
tunt.

Excōmunicatos quoque & nominatim inter-
dictos tā hi quàm alii iuxta episcoporū senten-
tiā euitāto. in ecclesiis pleno iure ad eos non
pertinentibus instituundos episcopis præsentan-
to, quos inconsultis episcopis ne destituunt. at
rationem temporalium ab eis exigunt.

Ad interdictam ecclesiam si venerint: non
nisi semel in anno ad ecclesiasticū officium ad-
mittuntor. nec tunc ibi defunctorum corpora
sepeliuntor.

Confratres eorum qui non omnino se eis de-
uouere ab ordinariorū potestate ne eximuntor.

Hæc illi obseruato. Alioquin ecclesiæ in quibus contra præsumpsint interdicto subiacente, & quod secus faxint inritum esto.

Hospitalarii quoque qui pro legendis eleemo- ^{11. Thar.}synis falsos cruce signatos mittunt exhortationis officio interdicuntur. Misi si laici erunt: excommunicantur. si clerici: officio beneficio nõ obstante priuilegio vel adpellatione suspenduntur. Qui in polluta ecclesia ante reconciliationem celebrabunt eadem pœna puniuntur. Presbyteri ab episcopis suis suspensi, & per dictos fratres ad officia sua restituti in eandem sententiam reducuntur. Benefici eorum, qui nõ se ad eos omnino transtulerint, exempti à diœcesano ne sunt.

Vnde quandiu huiusmodi fratres in domibus suis moram traxint, ad episcopalia iura tenentur. ^{12. Quidã}

Immo & exemptus à diœcesano ratione certæ ecclesiæ, si alteram ecclesiam habet, ratione eius ecclesiæ diœcesano subiaceo. ^{16. Cum ea pella.}

Denique per priuilegium exemptionis monasterio concessæ membra ex eo dependentia exempta ne censentur. ^{17. Ex ore,}

Quid quod religiosi, queis à sede apo. concessum erit, vt ecclesias suas possint in proprios vsus conuortere, decedentibus earum personis earundem possessionem autoritate episcopi, non propria (ni priuilegio nominatim aliter cautum fiet) ingrediuntur. ^{19. Pastoralis.}

In oratorijs autem priuatis religiosi etiam exempti campanas ne habent. si faxint. per episcopum ^{10. Paternis.}tibus.

De priu. & excess. priuil.

cenfura canonica cohercentor.

5. Ad
hac.

Iidem si excommunicatos in cœmeterio sepelierint: eos extumulanto. ni facient: hoc epi-

24. Vt pri
uilegia.

scopus facito.

uilegia.

Quod si priuilegium eis indultum erit, vt possint interditi tempore confratres suos sepelire: de iis confratribus, qui licet in seculo maneat, mutato tamen habitu seculari se illis obtulerint, vel de iis qui bona sua retento vsufructu eisdem dederint, intellegitor. Sed & si illis indultum erit, vt ad interdictum locum venientibus aperiantur ecclesiæ, vt ibidem celebrent: in singulis locis singulæ tantùm ecclesiæ aperiuntor.

25. Quod
nonnullis.

Hodie simili priuilegio omneis episcopi gaudento. hi enim tempore communis interdicti, si prohibiti non erunt, nec in colpa, excommunicatis & interdictis expulsis, ianuisque clusis, nolis non pulsatis, in furuo diuina celebranto.

20. Peti-
stis.

Si is, propter cuius delictum positum erit interdictum, illud non seruabit: alii nihilominus seruare tenentor. Sin is non seruabit cuius in fauorem latum erit: secus esto.

Et hæc de interdicto.

26. Quan-
to.

Priuilegiati vt ab ordinariis excommunicari non possint indirectè ne excommunicantor. Itaque in communicantes eisdem excommunicatio ne profertor. qui faxint debitè castigantor.

21. Quo-
niam.

Priuilegium tamen huiusmodi monasterio cõlatum vt non possint eius monachi excommunicari de monachis existentibus in monasterio, vel ad ecclesias vtroque iure sibi subiectas de-

stinatis intellegitor.

Priuilegiati verò vt vbique cum altari viatico ^{30. In his.}
diuina celebrare possint hoc etiam sine præla-
torum licentia possunt.

Alioquin priuilegia regulariter ex tenore in- ^{7. Porrò.}
dicantur. secundum huc exactè seruantur, me-
tæ ne transfiliuntur.

Itaque solutio census annui quam ecclesia a- ^{8. Recepti-}
postolicæ sedi facit exemptionem ne statim ar- ^{mus.}
guitur. Nam si ad iudicium perceptæ libertatis
soluitur; exempta esto. sin ad iudicium perceptæ
protectionis; ne esto.

Nam & clerici, laici ve tamen si se cum omni- ^{18. Ex}
bus rebus suis in protectionem apostolicam re- ^{parte ii.}
ceptos per literas doceant, eius ergo exempti ne
sunt.

Denique ne quis quod sedes apo. alicui certa ^{9. Sane.}
ratione inspecta singulari beneficio indulget si-
bi sua autoritate præsumit.

Ecclesia duplici priuilegio exemptionis mu- ^{14. Cum}
nita licet ex vno allegato succumbat, ad alte- ^{olim. ii.}
rum tamen allegandum restitui valet. quod si
probarit; obtinet. & iam ad professionem fide-
litatis diocesano ne tenetur. Virtute tamen exē-
ptionis absque eiusdem diocesani licentia ec-
clesiam in loco non exempto ne construit. Si
factum erit: episcopali iuri cum fructibus me-
dii temporis addicitor.

Cæterum contenta in priuilegio deperdito ^{12. Cum}
per testes de eius tenore deponentes probantur. ^{olim. i.}
tuncque priuilegii tenor talis esse, qualis in de-
positionibus describitur, decernitor.

De priuilegiis & excessub. priu.

23. *Ex parte.* Nam & innouatio priuilegii ius nouum ne tribuito, sed antiquum conseruare duntaxat intellegitor.
29. *Quia intentionis.* Immo quod plus est priuilegium de decumis noualium nō soluendis decumas noualiū tempore impetrati priuilegii à tertio possessas, si nō expre sim cautum fiet, ne comprehendito.
31. *Dudū.* Sanè quoad priuilegium retentionis decumæ semel nouale semper nouale intellegitor.
33. *Consultationi.* Sic & priuilegium remissionis episcopaliū decumarum per episcopū monasterio indultū nedum ad decumas terrarū illius temporis quo concessum est, sed & ad futuri porrigitor.
22. *Quia circa.* Huiusmodi tamen super non solutione decumarū priuilegiati nō vtētes priuilegio triginta annorū spatio renunciaffe priuilegio intellegitor.
6. *Si de terra.* Hodie ecclesia minore annorū spatio quam quadragenario priuilegium per non vsum ne amittito.
15. *Accedentibus.* In priuilegiis ecclesiarum post Romanam Constantinopolitana primum, Alexandrina sequentem, tertiu Antiochena, Hierosolimitana quartum locum obtinento. Propria cuilibet dignitas seruator. harum antistites, quum à Ro. Pōt. pallium accepserint, ipsi & suis suffraganeis pallium largiuntor, professionem fidelitatis pro se, & Ro. ecclesia recipiunt. Crucē ante se ubiq; nisi Romæ, & alibi in præsentia Romani Pont. eiusve legati insigniis apostolicæ dignitatis vtētis deferri faciunt. In omnibus prouinciis eorū iurisdictioni subditis ad eos, cum necessum erit, prouocator, saluis tamen adpellationibus ad se-
23. *Antiqua.*

de apo. interpositis, queis ab omnibus defertor.
 Quod ad cæteras ecclesias spectat, priuilegiū ^{1. Episcopi}
 sedis episcopalis non nisi maioribus, & populo- ^{palsis.}
 sis ciuitatibus tribuitor.

Parisiis, quamuis populose ciuitati, vicinisve ^{28. Super}
 locis in priuilegium & fauorem sacrarum lite- ^{specula.}
 rarum ne quis ius ciuile docere, vel audire præ-
 sumito. qui secus faxit à causarum patrociniis
 excluditor, per episcopum excommunicator.

Alioquin priuilegia laicorū in iudiciis eccle- ^{2. Sicut.}
 sia ne turbato. Illis tamē ecclesiæ præiudicāti-
 bus moderatè resistito, violētōsque coherceto.

Econtra priuilegio clericali insigniti, qui sine ^{27. Ex}
 habitu, & tonsura, laico more viuentes in deli- ^{parte. iii.}
 cto comprehensi erunt, si à laico iudice punian-
 tur, ecclesia equanimiter tolerato.

De purgatione canonica. Tit. 34.

Episcopus parochianum suum infamatum ^{6. Nos in-}
 adcusatore & testibus deficientibus, nisi ab ^{ter.}
 eo adpellabitur, ad purgationem cogito.

Talis diffamatus adcusatorem non habens ter ^{2. Si quis}
 tiō ab episcopo canonicè monitus si non emen ^{presbyter.}
 dabit: ab officio, donec condignè satisfaxit, su-
 spenditor.

Ingenuus seu nobilis in synodo diffamatus si ^{1. Nobilis}
 crimen negabit, & fidelis erit: duodecima inge-
 nuorū manu purgator. Sin antea in crimine de-
 pressus fuit: olli tanquam non ingenuo purga-
 tio indicitor.

Sed & episcopus, si de crimine infamabitur, cō ^{5. Quoties}
 uinci autē non possiet, purgare se certa hominū
 sui ordinis, & abbatum compurgatorum manu